

Irena Sendlerowa

PSEUDONIM "JOLANTA"

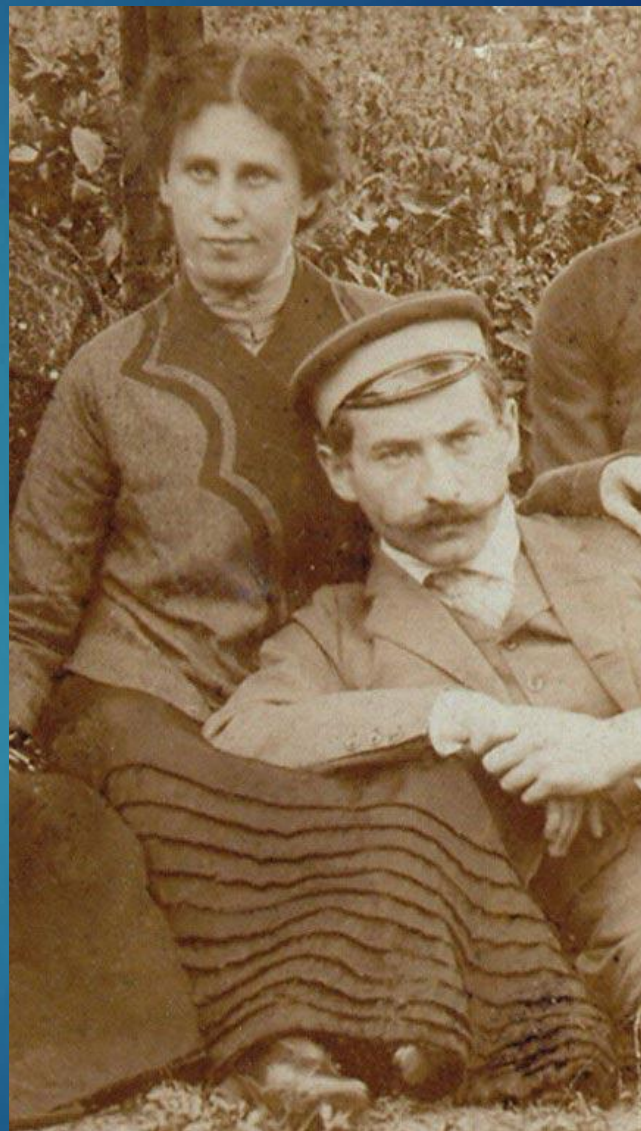
Irena Stanisława Sendlerowa:

Przyszła na świat 15 lutego 1910 w Warszawie, zmarła 12 maja 2008 roku – polska działaczka społeczna i charytatywna, członkini PPS i kierowniczka referatu dziecięcego Rady Pomocy Żydom („Żegoty”). Sprawiedliwa wśród Narodów Świata, dama Orderu Orła Białego i Orderu Uśmiechu.

Rodzice:

- ▶ Ojciec, Stanisław Krzyżanowski, był lekarzem, należał do Polskiej Partii Socjalistycznej, w wyniku czego wziął udział w rewolucji 1905 roku. Z powodu zaangażowania politycznego miał kłopoty z ukończeniem studiów medycznych na Cesarskim Uniwersytecie Warszawskim (ostatecznie studia ukończył w 1908 w Charkowie). W 1909 wraz z nowo poślubioną żoną wrócił do Warszawy i podjął pracę w szpitalu św. Ducha.

Dzieciństwo:

► W 1917 Stanisław Krzyżanowski zmarł na tyfus plamisty, którym zaraził się od swoich pacjentów. W 1920 wraz z matką przeprowadziły się z do Tarczyna, a następnie do Piotrkowa Trybunalskiego, gdzie mieszkała jej rodzina. Po zdaniu egzaminów Irena rozpoczęła naukę w trzeciej klasie Gimnazjum Heleny Trzcińskiej. W szkole średniej działała w harcerstwie. W Piotrkowie poznała swego przyszłego pierwszego męża - Mieczysława Sendlera.

Edukacja:

- W 1927, po zdaniu matury, wyjechała do Warszawy. W stolicy rozpoczęła studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Po dwóch latach przeniosła się na Wydział Humanistyczny i rozpoczęła studia o specjalności polonistyka. Odbyla praktykę pedagogiczną w filii Domu Sierot Janusza Korczaka „Różyczka” w Wawrze.

Sytuacja na uniwersytecie:

- W latach 30., w czasie zajęć antysemickich na Uniwersytecie Warszawskim, Irena Sendlerowa występowała w obronie kolegów pochodzenia żydowskiego. Po tym, jak była świadkiem znęcania się nad jej żydowskimi koleżankami, skreśliła stempel w indeksie przyznający jej prawo do zajmowania miejsc w ławkach dla chrześcijan. W sesji egzaminacyjnej w roku akademickim 1937/1938 została za to zawieszona w prawach studenta.

Początki II wojny światowej:

- ▶ W październiku 1939 władze niemieckie zakazały Zarządowi Miejskiemu udzielania jakiegokolwiek pomocy ludności żydowskiej. Nakazały także zwolnienie żydowskich pracowników. Pomimo tych zarządzeń grupa pracowników miejskiej pomocy społecznej zorganizowana przez Irenę Sendlerową w dalszym ciągu pomagała Żydom. Głównym motywem tych działań były powody humanitarne.

Dalsze losy:

- W sierpniu 1942 Irena Sendlerowa była świadkiem pochodu dzieci i Janusza Korczaka na Umschlagplatz, co określiła jako jedno z najdramatyczniejszych przeżyć w czasie wojny. W kwietniu 1944 została umieszczona przez kontrwywiad Narodowych Sił Zbrojnych na jednej z tzw. list proskrypcyjnych. Zawierały one nazwiska osób podejrzanych o sympatie lewicowe, działalność komunistyczną lub żydowskie pochodzenie.

Okres powojenny:

- W maju 2013 pamiątki po Irenie Sendlerowej (m.in. medal i dyplom Sprawiedliwej wśród Narodów Świata, honorowe obywatelstwo Izraela, honorowe obywatelstwo miasta Otwocka wraz z kluczem do bram miasta) zostały przekazane przez jej córkę Janinę Zgrzembską do Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie. Wcześniej, w 2009, do kolekcji muzeum trafiły również medale, pamiątki, książki, a także listy, które Irena Sendlerowa przez wiele lat otrzymywała od młodzieży z całego świata.

Dziękuję bardzo za uwagę!

Prezentację wykonała Bogusława Kaźmierczak.